Gemeente Raalte

MEMO

Aan	Gemeenteraad
Kopie aan	het college van B&W
Van	het college van B&W
Onderwerp	Begroting 2025 Veiligheidsregio IJsselland

Inleiding

Bij deze memo zijn bijlagen opgenomen, waarin u wordt geïnformeerd over de concept begroting 2025 van de Veiligheidsregio IJsselland (VRIJ). De VRIJ heeft de 11 gemeenteraden in IJsselland gevraagd zijn zienswijze hierover naar voren te brengen. Het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio heeft het voornemen om de begroting 2025 op 10 juli as. vast te stellen. Gemeenteraden worden verzocht om eventuele zienswijze in te dienen.
Op grond van de nota Verbonden Partijen (april 2016) heeft de gemeenteraad het college de opdracht gegeven te besluiten tot het wel of niet indienen van zienswijzen. Het college heeft besloten een zienswijze kenbaar te maken gericht op de financiële ontwikkelingen van de komende jaren. Het collegebesluit wordt hierbij ter kennisname aangeboden. Met het kenbaar maken van de zienswijze beoogd het college aandacht te vragen voor de financiële positie van gemeenten in de komende jaren. Zeker nu de VRIJ de komende jaren ontwikkelingen op zich af ziet komen die financiële gevolgen hebben. Niet alle financiële effecten voor de toekomst zijn te kwantificeren terwijl een aantal ontwikkelingen zich zeker voor zal doen.

Als bijlage bij deze memo zijn de volgende stukken opgenomen:
- de kadernota 2025 met begeleidende brief
- de concept begroting 2025 met begeleidende brief
- het collegebesluit
- de antwoordbrief voor de Veiligheidsregio.

U kunt binnen twee weken uw reactie op de stukken kenbaar maken of aangeven het onderwerp te willen agenderen ter bespreking in de raad. Bij geen reactie wordt de antwoordbrief aan de Veiligheidsregio na deze twee weken verstuurd.

Opzet begroting

De opzet van de begroting 2025 sluit aan bij de Strategische Beleidsagenda 2023-2026 van de VRIJ. De begroting is gekoppeld aan de Beleidsagenda, waarbij de begroting dient als uitwerking van de betreffende jaarschijf. Door middel van de bestuursrapportages (na 4 en 8 maanden) wordt de uitvoering gemonitord. In de opzet van de begroting is onderscheid gemaakt tussen de wettelijke taken en de aanvullende beleidsambities. Deze aanvullende ambities geven vorm aan doelen uit de strategische beleidsagenda. De agenda is vooral gericht op het verstevigen van het IJssellands Fundament, via de thema's:
- Risicogericht werken;
- De crisisorganisatie voor klassieke, maar ook voor onvoorziene en langdurige crises inrichten;
- Doorontwikkeling van de brandweerorganisatie;
- Het vergroten van burgerkracht;
- De nieuwe Meldkamer Oost Nederland als katalysator voor de regio-overstijgende (operationele) samenwerking.

Binnen programma veiligheid is een indeling naar twee uitvoeringsprogramma's ingevoerd, namelijk Brandweerzorg en Risico- en Crisisbeheersing. Deze opzet past beter bij de recent aangepaste organisatiestructuur en heeft als voordeel dat het de verantwoording vereenvoudigd.

Kadernota

De wens van de gemeenten in IJsselland is om eerder betrokken te worden in het proces van de voorbereiding van belangrijke onderwerpen en keuzes. De VRIJ geeft daar gehoor aan door het aanbieden van de kadernota, zodat richting gegeven kan worden aan de voorbereiding van het programma en de gemeentelijke begroting 2025. In de Kadernota staan de financiële uitgangspunten. Het betreft onder andere de volgende uitgangspunten.

1. In lijn met het AB-besluit van 11 mei 2016, waarin de kaders en spelregels zijn vastgesteld voor indexering, gelden de volgende percentages voor stijging van de prijzen en de lonen:
   a. prijsindexering: 8,70% (4,00% + 4.70% nacalculatie 2023)
   b. loonindexering: 5,30%
   In 2024 wordt onderzocht of het mogelijk is om voor de vier IJssellandse gemeenschappelijke regelingen (naast de veiligheidsregio de GGD, Omgevingsdienst en Regionaal Serviceteam Jeugd) gelijke indexen te gaan gebruiken vanaf de begroting 2026.
2. Voor nieuw beleid blijft gelden het principe 'nieuw voor oud'.
3. Conform het besluit in het AB van 8 december 2021 de gemeentelijke bijdrage te berekenen op basis van 50 procent historische bijdrage en 50 procent op basis van de uitkering gemeentefonds voor brandweer en rampenbestrijding en de nadeel gemeenten in 2024 en 2025 aflopend te compenseren om in te groeien naar de aangepaste jaarlijkse bijdrage.
4. Net als in 2023 ontvangen de veiligheidsregio's in 2024, in het kader van de Contourennota versterking crisisbeheersing en brandweerzorg, een extra doeluitkering, als verhoging van de BDuR. Voor Veiligheidsregio IJsselland gaat het in 2024 om 1.598.634 euro structureel. Bij de toekenning van deze verhoging is aangegeven dat in de periode 2025-2026 het budget opnieuw structureel verhoogd wordt. Het is op dit moment nog onduidelijk wat de verhoging voor 2025 is. Voor 1 juli 2024 dienen de veiligheidsregio's hun plannen aan te leveren bij het Ministerie van Justitie en Veiligheid (J&V). Daar wordt beoordeeld of en in hoeverre de extra gelden voor de jaren 2025 en 2026 ten gunste van de regio's komen en/ of ten gunste van landelijke ontwikkelingen.

Financieel

Op basis van de financiële en beleidsmatige uitgangspunten die door het algemeen bestuur op 14 februari 2024 zijn vastgesteld, is de begroting uitgewerkt. De specifieke bijdrage per gemeente is berekend overeenkomstig de besluitvorming over de verdeelmethode op 8 december 2021. Het algemeen bestuur heeft gekozen voor de variant 50% historisch en 50% gemeentefonds.

Verhoging gemeentelijke bijdrage

In de begroting 2025 wordt een hogere bijdrage van gemeenten gevraagd. De komende jaren zijn investeringen ter grootte van 1,3 miljoen euro noodzakelijk om de brandweer toekomstbestendig te maken en te houden. De meerkosten voor de aanschaf van nieuwe tankautospuiten (€ 60.000) en een deel van de kosten voor de bezetting van beroepsposten Deventer/ Zwolle worden uit de begroting van de veiligheidsregio bekostigd. Het resterende bedrag van € 935.000 kan niet structureel opgelost worden in de begroting. Om in de toekomst ook de gewenste kwaliteit van brandweerzorg te bieden is er doorontwikkeling nodig. Dit betreft de brandweeropleidingen, de uitrukorganisatie van Kampen en de 24-uursdienst van Zwolle.
De bekostiging van extra investeringen door een ophoging van de gemeentelijke bijdragen, conform de geldende verdeelsleutel, is akkoord bevonden door het algemeen bestuur op 27 maart 2024.

De extra gelden die landelijk structureel beschikbaar zijn gesteld ten behoeve van de ontwikkeling van crisisbeheersing en informatievoorziening geven budgettair extra ruimte de ontwikkelingen zoals aangegeven in de beleidsagenda verder vorm te geven. Deze gelden worden ingezet conform de landelijk gestelde uitgangspunten.

De VRIJ ontvangt in 2024, ca. 55,8 miljoen euro. Het grootste deel van dit bedrag gaat naar Brandweerzorg in de elf gemeenten. Een ander deel gaat naar Risico- en Crisisbeheersing. De specifieke bijdrage per gemeente is berekend

overeenkomstig de besluitvorming over de verdeelmethode op 8 december 2021. Het algemeen bestuur heeft gekozen voor de variant 50% historisch en 50% gemeentefonds. Daarnaast zijn de cijfers van 2024 geïndexeerd voor lonen (5.3% en prijzen (8.7%).
De gemeentelijke bijdrage voor 2025 ziet er voor Raalte als volgt uit:

- Bijdrage volgens de begroting 2024	€ 2.709.953
- Indexering lonen en prijzen 2025	€ 168.311
- Bijdrage Bevolkingszorg	€ 12.820
- Extra bijdrage doorontwikkeling brw	€ 62.619
Totale verschuldigde bijdrage 2025	€ 2.953.703

Bijdrage Bevolkingszorg
Door de colleges van B&W is een regionaal team Bevolkingszorg aangewezen met drie hoofdtaken, namelijk: crisiscommunicatie, acute Bevolkingszorg en herstelzorg (nafase). Van hieruit is gekozen voor een regionaal inzetbaar team met een aantal functies op hard piket (gegarandeerde opkomst) en een aantal functies op vrije instroom. De piketvergoedingen worden onderling verrekend via de begroting van de VRIJ, waarbij gekozen is voor een kostenverdeling op inwoneraantal per gemeente. De loonkosten bij inzet worden niet verrekend maar 'om niet' geleverd. De afwikkeling hiervan vindt plaats bij de Jaarrekening. De genoemde bijdragen voor 2025 worden opgenomen in de programmabegroting 2025 van de gemeente.

Inhoudelijk

De ambities van Veiligheidsregio IJsselland zijn beschreven in de Strategische Beleidsagenda 2023-2026. Op basis van de financiële en beleidsmatige uitgangspunten die door het algemeen bestuur op 14 februari 2024 zijn vastgesteld, is de begroting uitgewerkt. Het grootste deel van het bedrag dat de Veiligheidsregio tot zijn beschikking heeft, gaat naar Brandweerzorg in de elf gemeenten. Een kleiner deel gaat naar Risico- en Crisisbeheersing. De concrete uitwerking van de thema's en de ambities gebeurt in de jaarplannen.

Veiligheidsregio IJsselland blijft in 2025 continu klaar staan met kennis, mensen en middelen om de kerntaken goed uit te voeren: *het versterken van veiligheid, beperken van risico's waar het kan en bestrijden van incidenten wanneer dat moet*. De veiligheidsregio investeert daarvoor in vakmanschap van medewerkers, in verbinding met onze partners en in een sterke interne binding met ons vak en onze collega's. Nieuwe ontwikkelingen en risico's in het veiligheidsdomein vragen om een flexibele invulling van onze rol en wijze van samenwerken met onze partners.

Brandweerzorg
Het Uitvoeringsprogramma Brandweerzorg richt zich op:
- Beperking van letsel bij mens en dier en schade bij brand.
- Beperking van letsel bij mens en dier en schade bij ongevallen anders dan brand (bij ongevallen op de weg, het spoor, het water en bij bedrijven).
- Een snelle en adequate brandweerzorg die past binnen het wettelijk normenstelsel.

Risico- en crisisbeheersing
Het Uitvoeringsprogramma Risico- en Crisisbeheersing richt zich op de samenwerking met partners om risico's zo vroeg mogelijk in beeld hebben en waar mogelijk te beperken. Daarnaast op de voorbereiding en paraatheid als een crisis ontstaat. Dit betekent concreet dat de VRIJ:
- Een goede informatiepositie heeft over risico's die onze regio (kunnen) raken.
- Werkt vanuit een gezamenlijke prioritering van risico's.
- Coördineert, bevordert en richting geeft aan een succesvolle leercultuur, kennisontwikkeling en innovatie.
- Bestuur, partners, bedrijven en inwoners adviseert over mogelijkheden om risico's te beheersen.
- Flexibele crisisteams realiseert die ook inzetbaar zijn bij andersoortige incidenten en/of langdurige crises.
- Een effectieve samenwerking heeft met netwerkpartners tijdens crises, doordat de aansluiting tussen crisisorganisaties goed is georganiseerd.
- In tijden van crises - samen met maatschappelijke partners - de samenleving bereikt, informeert en activeert.

- Gerichte aandacht heeft voor de voorbereiding op nafase en herstel.

Zienswijze financieel meerjarenperspectief

De VRIJ ziet de komende jaren verschillende ontwikkelingen met financiële effecten op zich afkomen. Niet alle financiële effecten voor de toekomst zijn te kwantificeren terwijl een aantal ontwikkelingen zich zeker voor zal doen. Enkele belangrijke ontwikkelingen zijn:
1. Het op peil houden van de huisvesting
2. Het verhogen van informatieveiligheid en privacybescherming
3. Het verbeteren/uitbreiden van de informatievoorziening
4. Het opleiden van nieuwe vrijwilligers (hoger personeelsverloop)

Gemeenten gaan de komende jaren een financieel zware periode tegemoet. Dit betekent dat financiële effecten (dit geldt ook voor autonome stijgingen) mogelijk niet opgevangen kunnen worden. In verschillende (bestuurlijke) overleggen is dit al aan de Veiligheidsregio meegegeven. De Veiligheidsregio heeft hier op wens van de gemeenten bij de thema's toekomstbestendige brandweer en huisvesting ook rekening mee gehouden door sobere en doelmatige voorstellen voor te (gaan) leggen en een deel van de kosten binnen de begroting weten onder te brengen. Maar ook autonome ontwikkelingen kunnen ervoor zorgen dat scherpere bestuurlijke keuzes nodig zijn om een verhoging van de jaarlijkse gemeentelijke bijdrage te voorkomen.
Met de zienswijze wordt aandacht gevraagd voor het vroegtijdig bespreken van lokale keuzes die consequenties hebben voor de bestrijding van risico's. Binnen een regionale samenwerking dragen alle gemeenten de kosten wanneer blijkt dat extra middelen nodig zijn om deze risico's te dekken. De Veiligheidsregio wordt gevraagd hier pro-actief op in te zetten en daarnaast wordt de VRIJ met de zienswijze nogmaals geattendeerd op de financieel zware periode die gemeenten tegemoet gaan.

Bijlagen

Bijlage	Aanbiedingsbrief Kadernota VRIJ 2025
Bijlage	Kadernota VRIJ 2025
Bijlage	Aanbiedingsbrief Begroting VRIJ 2025
Bijlage	Begroting VRIJ 2025
Bijlage	Antwoordbrief aan VRIJ